

Қазақстан банктері

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

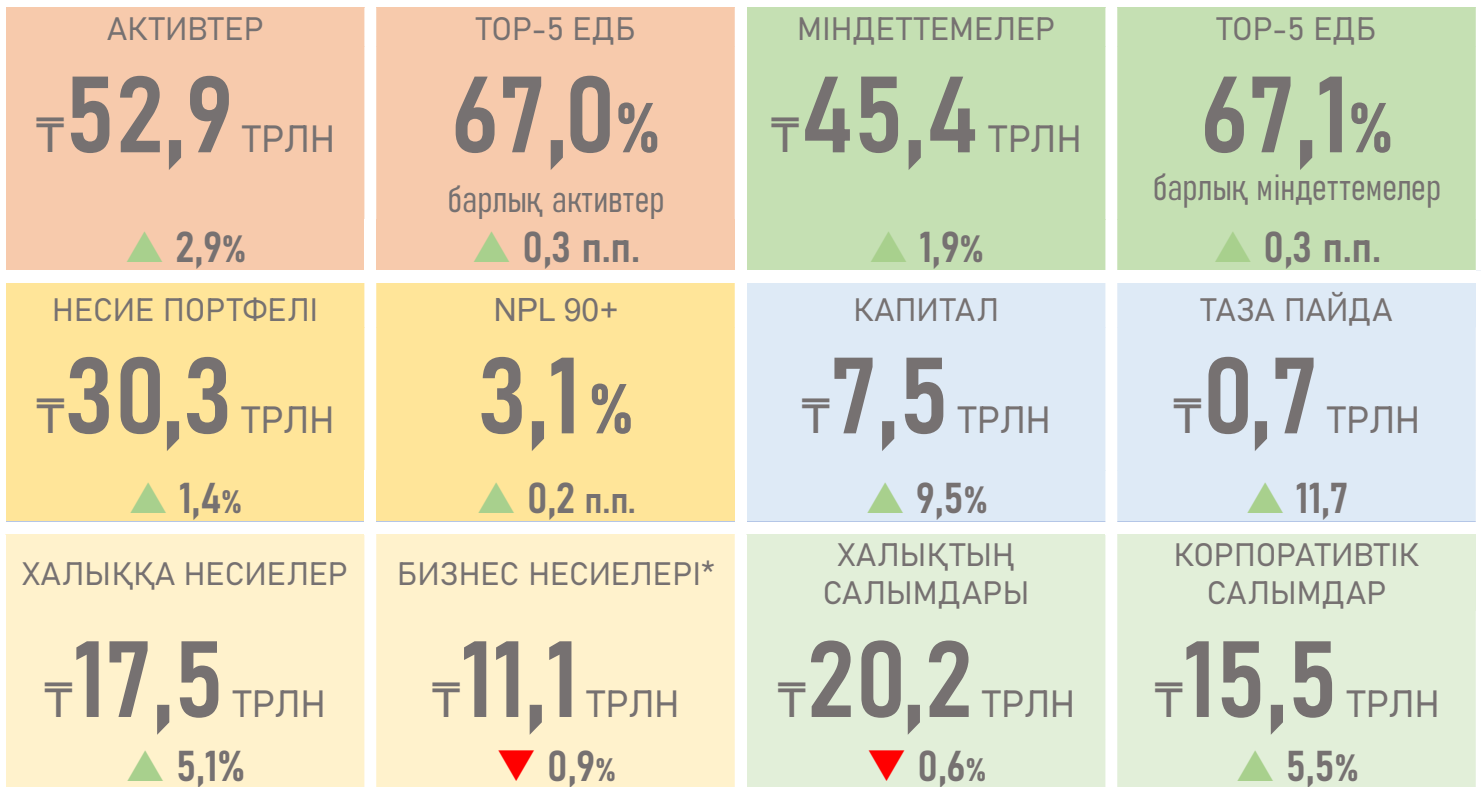
АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2024 ж. қаңтар-наурыз қорытындылары

Негізгі тенденциялар

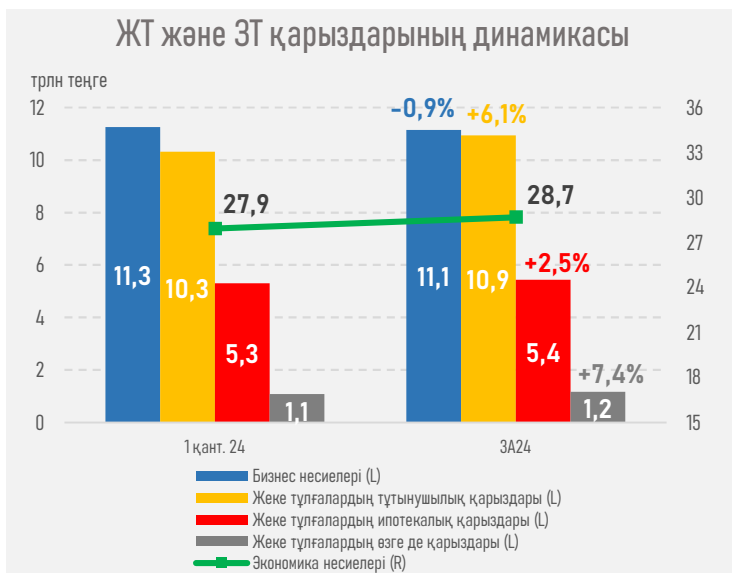
- Ел экономикасының айтарлықтай баяулауына (өткен жылдың ұқсас кезеңіндегі 4,9%-дан 3,9%-ға дейін) және қатаң ақша-кредит шарттарының сақталуына қарамастан, кредиттік импульс ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында оң сақталды.
- Ағымдағы жылдың қаңтар-наурыз айларында банктер 7,9 трлн сомаға жаңа кредиттер берді, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 2,2 трлн немесе 37% -ға жоғары (75,8 трлн).
- Бұл ретте кредиттеу субъектілері бөлінісінде ұстап берудегі үлестер теңестірілді: 7,9 трлн теңгенің 50% кәсіпкерлік субъектілеріне, қалған жартысы халыққа берілді.
- Корпоративтік кредит портфелі мен халыққа кредит портфелі (қалдықтар) әртүрлі өзгерді: халыққа кредит беру 5,1%-ға, бизнес - 0,9%-ға төмендейді. Мұндай динамика көбінесе жаңа қарыздардың құрылымына байланысты (бизнеске 65% 1 жылға дейінгі қысқа қарыздарға, ал тұрғындарда — тек 16%).
- Бизнеске несиесі өсімі қаржылық жағдайдың одан әрі жақсаруын күткен кезде ұзақ мерзімді қарыз алудың экономикалық тиімсіздігіне байланысты айналым қаражатын толықтыруға (бизнеске барлық несиесі берудің 70%) несиелер қалыптастыруда.

- Бұл ретте ЕДБ берген кредиттер бойынша баға шарттары бизнес үшін жақсарды (орташа өлшенген мөлшерлеме жыл басындағы 18,7%-дан 17,9% -ға дейін төмендеді), бірақ бөлшек сауда сегментінде (17,9%-дан 20% -ға дейін өсті), негізінен жыл соңында өткізілетін маркетингтік акцияларға байланысты (яғни. жыл соңындағы базаның төмен болуына байланысты).
- Портфельдің кредиттік сапасы жоғары болып қалуда-баланс бойынша NPL небәрі 65 млрд-қа өсті және кредиттік портфельдің 7930 млрд немесе 3,1% құрайды.
- Резервке аз аударымдар аясында (яғни, кредиттеуді дамыту сапалы қарыз алушылар есебінен) тәуекел құны (COR) 18 б.п. жақсарды, 6,40%-дан 6,23%-ға дейін.
- Активтер кірістілігінің қорландыру құнынан жеделдетілген өсуіне байланысты сектордың пайыздық маржасы өсті (+31 б.п. — 6,31% дейін).
- Жоғары маржа (+31 б.п.) және бизнестің жалпы өсуі сектордың кірісінің өсуіне ықпал етті (+11,7%), бұл өз кезегінде капиталдандыру деңгейіне (+9,5%) пайдалы әсер етті.
- S&P қызметіндегі осы оң үрдістер аясында банк секторының (Banking Industry Country Risk Assessment, BICRA) салалық және елдік тәуекелдерді бағалау шеңберінде экономикалық тәуекелді бағалауды жақсартты, салалық тәуекелді дамыту үрдісін оңға қайта қарады және бес ЕДБ рейтингтері бойынша болжамдарды «тұрақтыдан» «оңға» қайта қарады.

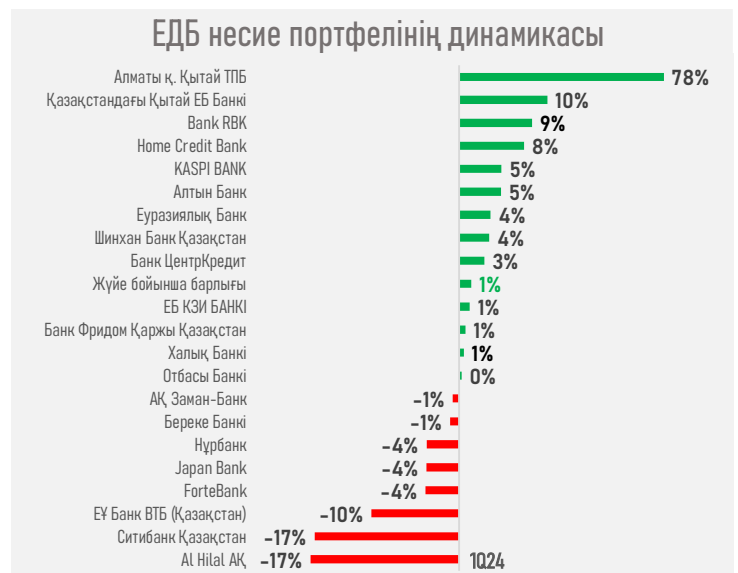

* Кәсіпкерлік қызметке ЖК несиелерін қоса алғанда

Банктердің экономикаға несиелері **

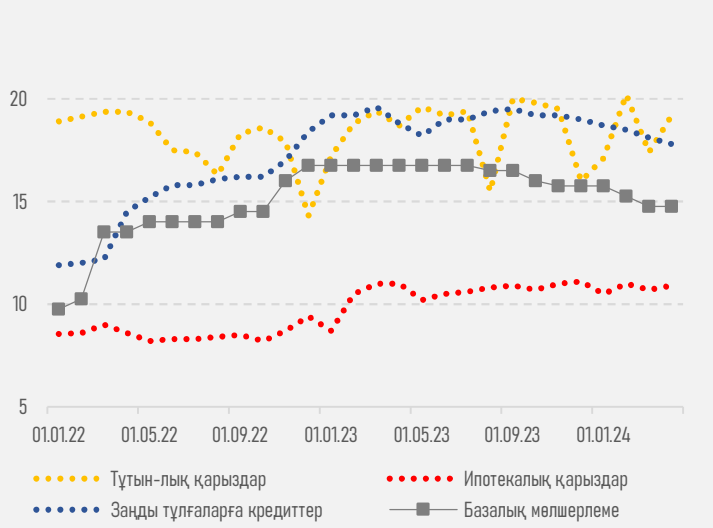
** Деректер көзі: ҚРҰБ

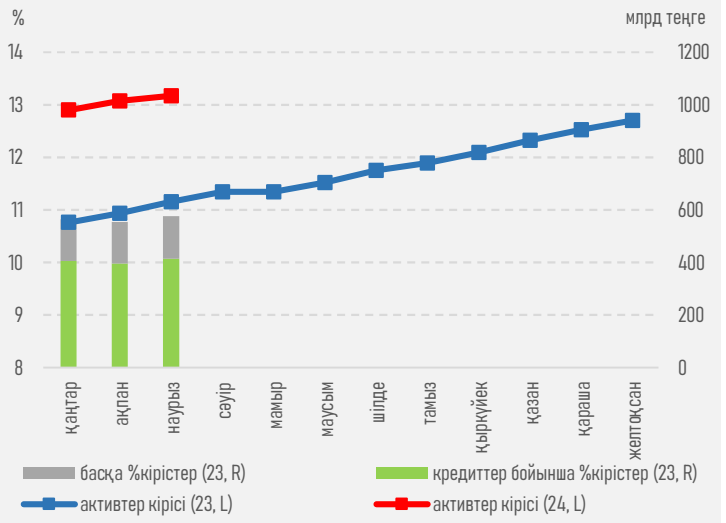
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2023

Банктердің экономикаға несиелері **

ЖТ, ЗТ қарыздары бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

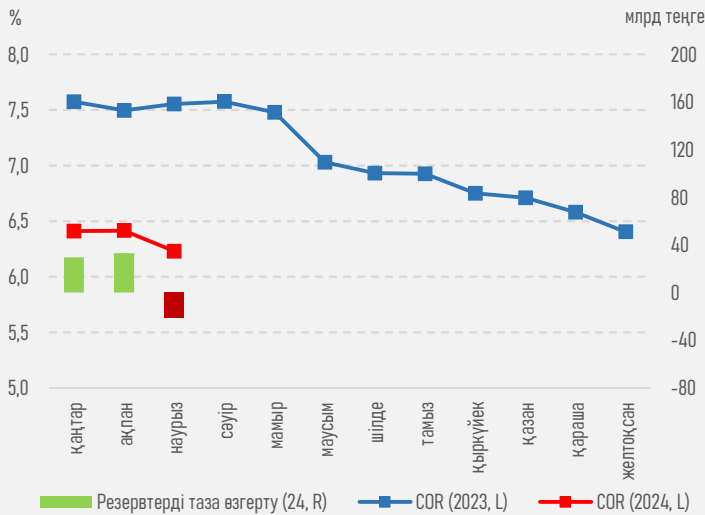
Активтердің кірістілігі (пайыздық кірістер/кіріс әкелетін активтер)

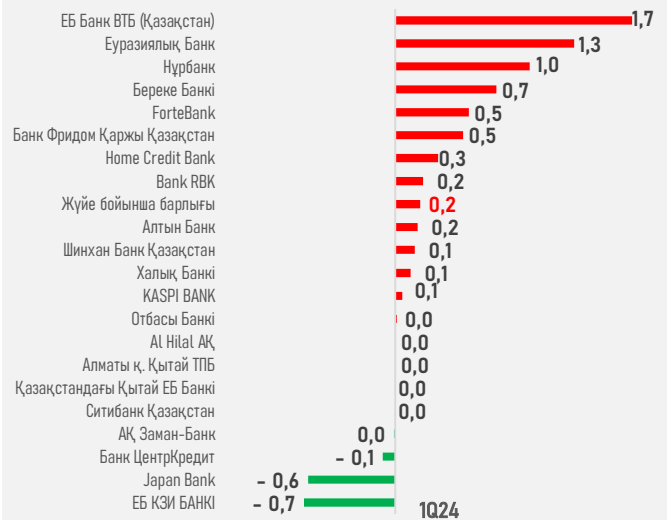
Жұмыс істемейтін қарыздар*

Несиелік тәуекелдің құны

(CoR: қалыптастырылған провизиялар/орташа несиелік портфелі)

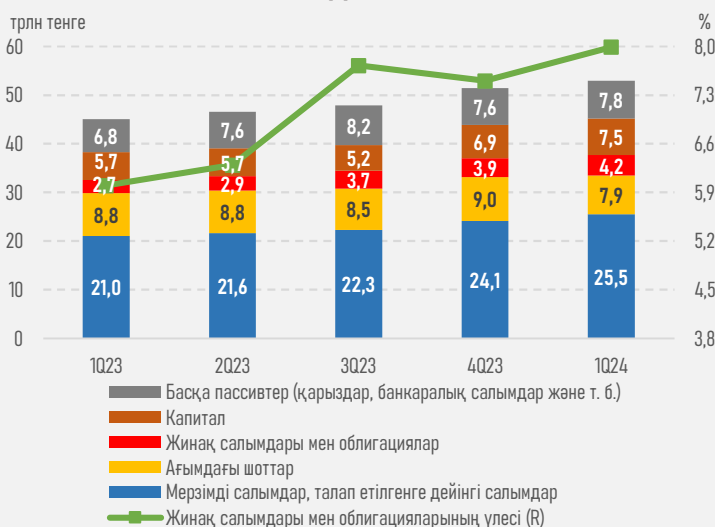

NPL 90+ өзгерту, б. б.

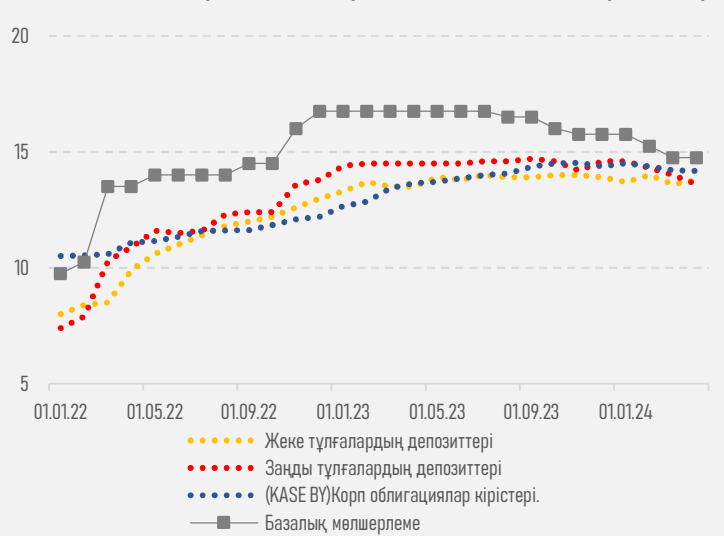

Банк жүйесінің міндеттемелері*

Пассив динамикасы

ЖТ, ЗТ депозиттері бойынша орташа өлшенген мөлшерлемелер

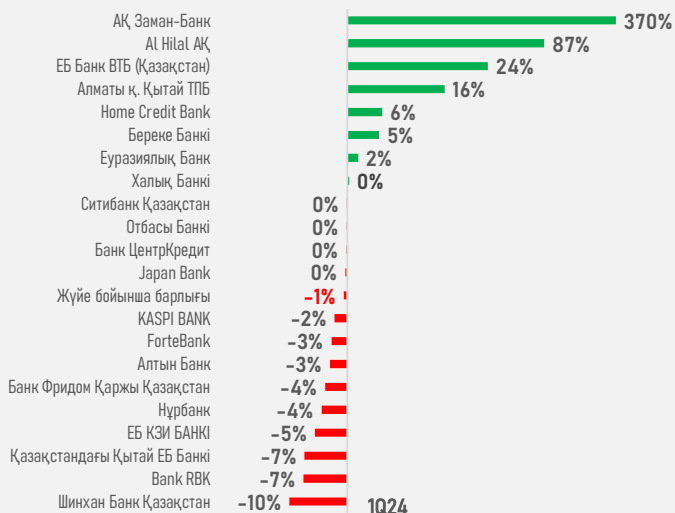

** Деректер көзі: ҚРҰБ

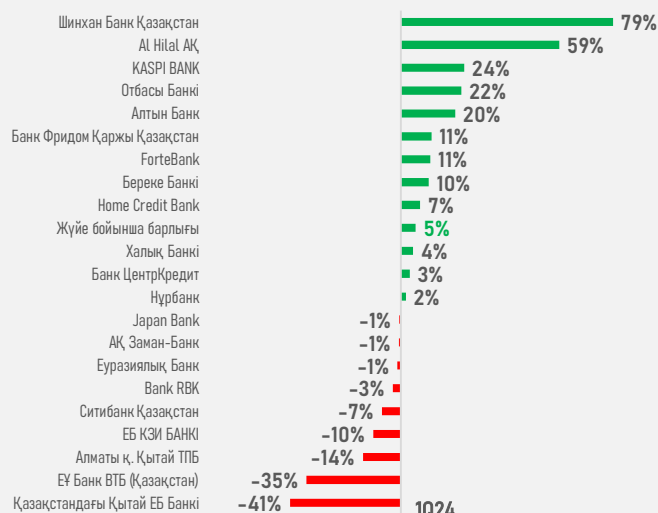
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2024

Халықтың және корпоративтік ұйымдардың депозиттері*

Жеке тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

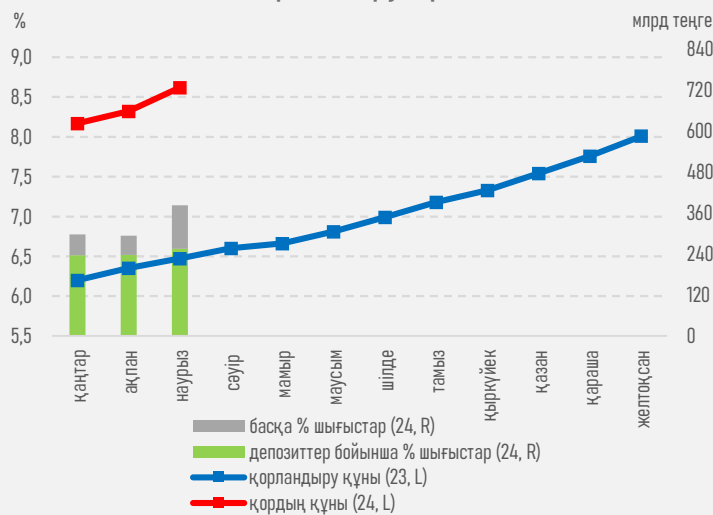

Заңды тұлғалардың депозиттерінің динамикасы

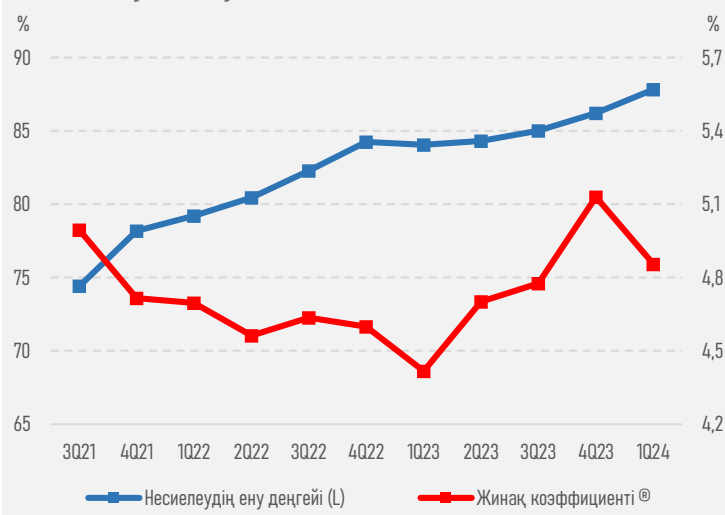

Қорландыру құны және жинақ коэффициенті*

Қорландыру құны¹

Несиелеудің ену деңгейі² және жинақ коэффициенті³

¹ Қорландыру құны-сыйақы төлеуге байланысты пайыздық шығыстар / міндеттемелер.

² Кредит берудің ену деңгейі — қарыз алушылардың бірегей санының жұмыспен қамтылған халық санына арақатынасы.

³ Жинақ коэффициенті — үй шаруашылықтары салымдарының халықтың жалпы табысына қатынасы.

* Деректер көзі: ҚРҰБ, СЖРА ҰСБ, БКБ

Резюме

2024 жылғы 1-тоқсанда жаңа қарыздар беру көлемі қатаң қаржылық жағдайларға, негізгі капиталға инвестициялардың төмендеуіне (-0,8%) және экономика өсімінің жалпы баяулауына қарамастан өсімді сақтап қалды. Бұл ретте бизнеске және халыққа қарыздар портфельдері: 1) бизнеске айналым қаражатын толықтыруға қысқа кредиттер берудің (1 жылға дейін) басым болуына; 2) Халыққа ұзағырақ қарыздар (барлық берілген қарыздардың 84% - 1 жылдан астам мерзім болған) және бөліп төлеудің экономикалық тартымдылығына байланысты көп бағытты өзгерістерді көрсетті.

2023 жылдың 1 тоқсанымен салыстырғанда биылғы жылдың алғашқы 3 айында бөлшек кредиттеуде өсу драйвері өзгерді: егер бұрын тұтынушылық қарыздар оның рөлін атқарса, қазір — ипотека (+55%). Корпоративтік кредиттеуде жаңа кредиттер берудің өсу қарқыны былайша бөлінді (бұрын ШОБ көшбасшы болған): шағын кәсіпкерлік субъектілеріне (+37%), орта (+21%), ірі (+33%), яғни барлық бағыттар бойынша екі таңбалы өсім болды.

Несиелік қызметті қаржыландыру ЕДБ-нің меншікті капиталының өсуі және корпоративті депозиттердің түсуі (міндеттемелердің жалпы өсуіне тең), ал бөлшек депозиттер біршама төмендеді. Бөлшек депозиттердің төмендеуі халықтың тұтыну шығындарының өсуімен түсіндірілуі мүмкін (бөлшек сауданың НКИ +3A24 үшін 4,9%). Сол себепті жалпы жинақ коэффициентінің төмендеуі байқалады (жоғарыдан қараңыз).

Сонымен қатар, күшті қаржылық нәтижелер мен операциялық тиімділік банк секторының салалық және елдік тәуекелдерін (BICRA) бағалау шеңберінде S&P экономикалық тәуекелді бағалауды жақсартуға және рейтингтік агенттіктің келесі әрекеттерінде көтерілуі мүмкін 5 ЕДБ рейтингтері бойынша болжамдарды қайта қарауға ықпал етті.